EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2024.4.25.
COM(2024) 175 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

az európai egyablakos tengerügyi ügyintézési környezet létrehozásáról és a 2010/65/EU irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló (EU) 2019/1239 európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazásról

1. Bevezetés

A tengerhasznosítási ágazat digitalizációs erőfeszítéseinek támogatása érdekében az európai egyablakos tengerügyi ügyintézési környezet létrehozásáról és a 2010/65/EU irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2019. június 20-i (EU) 2019/1239 európai parlamenti és tanácsi rendelet[1] (a továbbiakban: EMSWe-rendelet) a tengeri szállítási nyilatkozattétel harmonizációjának és egyszerűsítésének megvalósítására irányuló intézkedéseket tartalmaz. Az EMSWe-rendelet 2019. augusztus 15-én lépett hatályba, rendelkezéseit azonban csak 2025. augusztus 15-től kell alkalmazni.

Az EMSWe-rendelet minden tagállamban létrehoz egy egyablakos nyilatkozattételi pontot a kikötői megállásokhoz kapcsolódó valamennyi nyilatkozattételi kötelezettség teljesítésére. A rendelet célja az, hogy lehetővé tegye a hajóktól az uniós kikötőkben való megállásukkor megkövetelt információknak a vállalkozások és a kormányzatok közötti teljesen digitális cseréjét. A költségek minimális szintre szorítása és a korábbi beruházások védelme érdekében az új nyilatkozattételi környezet nagyrészt a 2010/65/EU irányelv által létrehozott nemzeti egyablakos tengerügyi ügyintézési rendszerek meglévő örökölt rendszereire épül.

Az EMSWe-rendelet sarokköveit az adatdefiníciók és -formátumok harmonizálása, valamint az adatáramlásnak a hatékonyság növelése érdekében történő javítására irányuló intézkedések jelentik. E célból az EMSWe-rendelet 3. cikke felhatalmazza a Bizottságot, hogy felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a rendelet mellékletének annak céljából történő módosítása érdekében, hogy abba beillesszen, abból töröljön vagy abban kiigazítson egy adott nemzeti jogi aktusra vagy követelményre, uniós vagy nemzetközi jogi aktusokra való hivatkozást, valamint annak érdekében, hogy megállapítsa és módosítsa az EMSWe-adatkészletet. Többek között az EMSWe-adatkészletet rendszeresen frissíteni is kell annak biztosítása érdekében, hogy igazodjon az (EU) 2015/2446 rendelet[2] B. mellékletében és az (EU) 2015/2447 rendelet[3] B. mellékletében meghatározott vámügyi adatszolgáltatási követelményekhez és a kapcsolódó uniós vámügyi adatmodellhez, valamint a nemzetközi tengeri forgalom könnyítéséről szóló egyezmény szerinti, az előmozdításról és az elektronikus irányításról szóló IMO-összefoglalóval[4], megkönnyítve a különböző hatóságok közötti interoperabilitást.

A Bizottság az EMSWe-rendelet 3. cikkében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó felhatalmazása négyéves időtartamra szól 2019. augusztus 14-től kezdődő hatállyal. A felhatalmazás hallgatólagosan meghosszabbodik a korábbival megegyező időtartamra, amennyiben a Parlament vagy a Tanács nem ellenzi a meghosszabbítást legkésőbb három hónappal minden egyes időtartam letelte előtt.

[1] HL L 198., 2019.7.25., 64. o.
[2] HL L 343., 2015.12.29., 1. o. Link a legutolsó egységes szerkezetbe foglalt szöveghez: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg_del/2015/2446/2023-03-14?locale=hu
[3] HL L 343., 2015.12.29., 558. o. Link a legutolsó egységes szerkezetbe foglalt szöveghez: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg_impl/2015/2447/2023-03-15?locale=hu
[4] https://imocompendium.imo.org/public/IMO-Compendium/Current/index.htm

A 23. cikk (2) bekezdése értelmében a Bizottságnak jelentést kell készítenie a felhatalmazás gyakorlásáról. Ez a jelentés ennek a kötelezettségnek tesz eleget.

2. A felhatalmazás gyakorlása

Mivel az (EU) 2019/1239 rendelet 2019. augusztus 15-én lépett hatályba, e jelentés közzétételéig a Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó hatáskörét egyszer gyakorolta. 2022. november 7-én a Bizottság elfogadta az (EU) 2019/1239 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az európai egyablakos tengerügyi ügyintézési környezethez kapcsolódó adatkészlet létrehozása és a melléklet módosítása tekintetében való kiegészítéséről szóló (EU) 2023/205 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletet[5] (a továbbiakban: a felhatalmazáson alapuló rendelet).

A Bizottság a felhatalmazáson alapuló rendeletet az EMSWe-rendelet 3. cikkének (3) bekezdésében meghatározott 2021. augusztus 15-i határidő után fogadta el. A felhatalmazáson alapuló rendelet késedelmes elfogadását egyrészt az adatmodellezési tevékenységek összetettsége indokolta, amely abból következett, hogy számos jogalapot kellett figyelembe venni, másrészt pedig az, hogy a tagállami hatóságok számára nehézséget jelentett, hogy kellő időben nyújtsák be a Bizottságnak a nemzeti nyilatkozattételi kötelezettségek jegyzékét a kikötőikben a nyilatkozattevőktől kért megfelelő adatelemekkel együtt. A Covid19-válság is hatással volt az adatgyűjtési folyamatra, mivel a tengeri szállítási ágazatban működő tagállami hatóságok számos válságkezelési helyzetben vettek részt, ezért prioritásként kellett kezelniük az egészségügyi problémákat.

A felhatalmazáson alapuló rendelet létrehozta az EMSWe-adatkészletet, azaz az EMSWe-rendelet mellékletében felsorolt nyilatkozattételi kötelezettségekből eredő adatelemek teljes listáját. Az adatkészlet kiterjedt és átfogó, 92 adatcsoportra oszlik, amelyek mindegyike egy vagy több adatelemet tartalmaz. Az adatkészlet összesen több mint 1 120 adatelemet sorol fel, azok azonosítójával, nevével, leírásával és formátumával együtt. Emellett minden adatelemhez az uniós vámügyi adatmodell kapcsolatrendszerére és (adott esetben) a releváns IMO-összefoglalóra, valamint bármely vonatkozó kódlistára vagy alkalmazandó rendszerműködési szabályra való hivatkozás tartozik.

A felhatalmazáson alapuló rendelet továbbá módosította az EMSWe-rendelet mellékletét, amely a nyilatkozattételi kötelezettségeket részletezi. Ezekre a változtatásokra az alapul szolgáló jogszabályok aktualizálása miatt volt szükség, ideértve a meglévő uniós, nemzeti és nemzetközi jogszabályok módosítását vagy felváltását, valamint a jelenleg hatályos jogszabályszövegekre való konkrétabb hivatkozások beillesztését. A sokféle változtatás miatt a mellékletet teljes egészében felváltották.

[5] HL L 33., 2023.2.3., 24. o.

A jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban[6] foglalt elveknek megfelelően a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottságnak konzultálnia kell az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel. A felhatalmazáson alapuló rendelet előkészítése során a Bizottság konzultált a tengerészeti digitális információs rendszer és szolgáltatások irányításával foglalkozó magas szintű irányítócsoport[7] EMSWe-szakértői alcsoportjában részt vevő tagállami szakértőkkel és tengeri üzleti ágazatbeli szereplőkkel, akik támogatták a felhatalmazáson alapuló jogi aktusban foglalt rendelkezéseket.

Az eljárási és döntéshozatali folyamat során a Bizottság gondoskodott a vonatkozó dokumentumoknak a Parlament és a Tanács részére történő megfelelő továbbításáról. A Parlament és a Tanács nem emelt kifogást a felhatalmazáson alapuló rendelet elfogadása ellen.

Az EMSWe-rendelet mellékletében felsorolt vonatkozó kötelezettségek jegyzéke és az EMSWe-adatkészlet gyors aktualizálásának biztosítása érdekében a Bizottság úgy véli, hogy az EMSWe-rendelet által ráruházott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó felhatalmazást mindaddig fenn kell tartani, amíg az EMSWe-rendelet alkalmazandó. Ezzel összefüggésben a Bizottság arra számít, hogy az EMSWe-adatkészlet módosítása ismétlődően elvégzendő szükséges tevékenység lesz, figyelembe véve az uniós jogszabályok, a nemzetközi egyezmények és a nemzeti jogszabályok folyamatos fejlődése tekintetében fennálló erős függőségi viszonyt. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vagy módosítására vonatkozó felhatalmazásra ezért továbbra is szükség lesz az európai egyablakos tengerügyi ügyintézési környezet megfelelő végrehajtásának és működésének biztosítása érdekében. E tekintetben a Bizottság szolgálatai az Európai Tengerészeti Biztonsági Ügynökség segítségével már egyeztetéseket folytatnak a tagállami szakértőkkel arról, hogy 2024-ben új, felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletre lesz szükség az EMSWe-adatkészlet módosítása és az EMSWe-rendelet szerinti releváns nyilatkozattételi kötelezettségek jegyzékének kiigazítása érdekében.

3. Következtetés

E jelentéssel a Bizottság teljesíti az EMSWe-rendelet 23. cikkében előírt azon kötelezettségét, hogy tegyen jelentést az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a felhatalmazás gyakorlásáról. A Bizottság az EMSWe-rendelet 23. cikkében előírtak szerint nyújtja be a Parlamentnek és a Tanácsnak a ráruházott felhatalmazás gyakorlásáról szóló jelentést.

A Bizottság tevékenyen és megfelelően gyakorolta az EMSWe-rendelet által ráruházott felhatalmazást. A Bizottság ugyanakkor úgy véli, hogy az EMSWe-rendelet 23. cikkével (hallgatólagos meghosszabbítás) összhangban a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó felhatalmazás meghosszabbítása helyénvaló volt és továbbra is helyénvaló lesz. A meghosszabbítás lehetővé teszi a Bizottság számára, hogy továbbra is kiegészítse az EMSWe-rendeletet, és rendszeresen naprakésszé tegye az EMSWe-rendelet és az EMSWe-adatkészlet

[6] HL L 123., 2016.5.12., 1. o.
[7] https://ec.europa.eu/transparency/expert-groups-register/screen/expert-groups/consult?lang=hu&groupID=3450

alkalmazási körét, amelyek meghatározzák az egyes nemzeti egyablakos tengerügyi ügyintézési rendszerekben bejelentett adatok körét, biztosítva az EMSWe-rendelet harmonizált végrehajtását.

A Bizottság az Európai Parlament és a Tanács figyelmébe ajánlja ezt a jelentést.